

amalexix

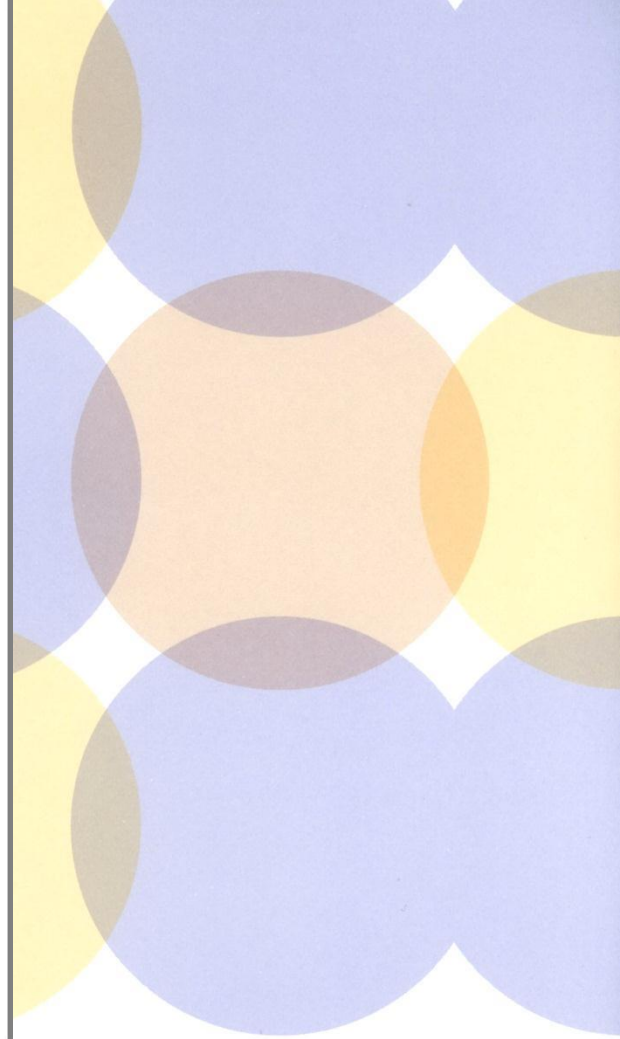
zorg rondom dyslexie

Preventieve Dyslexiezorg

Eerder, beter en kosteneffectiever

Dr. Ria Kleijnen

Preventieve dyslexiezorg in het kort

Wat: Behandelaar uit de zorg voert vroegtijdig samen met leerkracht in de klas een preventief behandelingstraject uit

Doelgroep: groep 3 en 4, halverwege groep 2

Periode: half jaar (wekelijks één sessie)

Na afloop drie mogelijkheden:

- Leerling wordt verwezen naar vergoede dyslexiezorg
- De school zet het begeleidingstraject voort
- Anders

Nieuw aan deze aanpak

Niet afwachten: gesignaleerde problematiek wordt meteen aangepakt als deze zich voordoet, waardoor motivatie en zelfvertrouwen van de leerling zo min mogelijk wordt aangetast

Interprofessioneel leertraject: leerkrachten en behandelaars voeren samen uit en leren van elkaar 'on the job'

Ouders/verzorgers: van meet af aan betrokken als educatieve partner – met onderwijs én zorg aan tafel

Schoolontwikkeling: parallel aan leerlingentraject verbetering van lees- en spellingonderwijs op ON3

Nieuw aan deze aanpak (vervolg)

Geen onterechte verwijzingen naar de zorg: na een half jaar kunnen betrouwbare uitspraken gedaan worden over ernst en hardnekkigheid en vermoeden van dyslexie: geen vals-positieven meer

Strategische partners: gemeenten en schoolbesturen hebben het aangedurfd af te wijken van de 'standaard' aanpak en stonden open voor de innovatieve en preventieve aanpak (PD-methodiek)

Cofinanciering:

- Gemeente betaalt zorg: behandelaar in PD-traject
- Onderwijs betaalt extra inzet onderwijspersoneel, materialen en professionalisering

Uitvoering PD leerlingtraject

Aanmelding: scholen melden aan op centraal adres

Kennismaking en intake: casemanager houdt intake op school (toelatingscriteria) en geeft uitleg PD-traject (wat wordt verwacht)

Bespreking PD-team: casemanagers en behandelaars (verdeling)

Start PD-Intraject op school → Geïntegreerd plan: leerkracht, behandelaar, ib'er/leesspecialist, ouders

1ste periode: wekelijkse interventies in de klas, sessieverslagen en communicatie met alle betrokkenen

Tussentijdse evaluatie: halverwege met alle betrokkenen (en MDO)

2de periode: Voortgang volgens plan en eindmetingen

Eindevaluatie: Besluitvorming: (1) EED, (2) school, (3) anders

Van 'by pass' naar gezamenlijke aanpak

Waarom: Zorg, onderwijs én ouders hebben behoefte aan een betere aanpak → tijd rijp in 2015 (Wet Passend Onderwijs & Jeugdwet)

Hoe: dyslexiezorg eerder, beter, integraler en kostenbeheersender

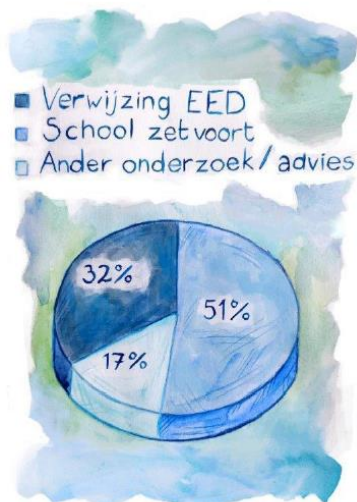
Wat: evidence informed interventies

Wie: praktijk én beleid op drie niveaus

- **Operationeel:** leerling-leerkracht-behandelaar en ouders
- **Tactisch:** Team Preventieve Dyslexiezorg (casemanagers & behandelaren)
- **Strategisch:** gemeente/zorgaanbieder & schoolbestuur → Stuurgroep

(Projectleiding op alle drie niveaus actief)

Resultaten en opbrengsten

Feitelijke effectiviteit

Schooljaren 2015-2019	Leerlingen (totaal)	Verwijzing naar EED	Schooltraject (school zet voort)	Ander onderzoek/ advies
Totaal	N=100	N=32 (32%)	N=51 (51%)	N=17 (17%)

Geadviseerde vervolgtrajecten over vier ontwikkeljaren

Ervaren effectiviteit

- Tevredenheid van betrokkenen
- Over de werkwijze
- Over de ondersteuning bij de werkwijze

Doelrealisatie

- Op leerlingenniveau: eerder en beter, ook op de langere termijn
- Op schoolontwikkelingsniveau: beter lees- en spellingonderwijs op alle niveaus
- Op strategisch niveau: structureel onderwijszorgarrangement

Pijlers van Preventieve Dyslexiezorg

1. Preventief handelen
2. Specialisten van meet af aan beschikbaar
3. Ouders als evenwaardige partner
4. Opleidingen samen aan zet
5. Geïntegreerde samenwerking
6. Domein-overstijgende financiering

Voorbeeld follow up data gemeente Sittard-Geleen

In totaal zijn er in de schooljaren 2018-2019 (tranche 1 & 2), 2019-2020 (tranche 1 & 2), 2020-2021 (tranche 1 & 2) en 2021-2022 (tranche 1) 117 leerlingtrajecten uitgevoerd in de gemeente Sittard-Geleen. Deze leerlingtrajecten zijn tot op heden opgevolgd om de verwijzingen ED-kinderen die in een later stadium alsnog in aanmerking zijn gekomen voor ED-diagnostiek en -behandeling in kaart te brengen. Door deze follow-up uit te voeren kan vastgesteld worden, dat 14 kinderen van in totaal 117 kinderen in een later stadium alsnog verwezen zijn naar ED. In dit aantal zijn ook de kinderen meegenomen die in eerste instantie een 'ander advies' hebben gekregen.

In totaal zijn van de 117 kinderen 38 kinderen (32.5%) in ED terechtgekomen. We kunnen meetbaar vaststellen dat 67.5 % van de kinderen NIET in de zorg terecht komt, nadat ze het PD-traject hebben doorlopen. De cijfers laten zien, dat een groot aantal kinderen na het volgen van het PD-traject niet in zorg terecht komt, hetgeen financiële voordelen met zich meebrengt.

Contact over Preventieve Dyslexiezorg:

- Elles Tummers e.tummers@amacura.nl
- Yvonne Cuijpers y.cuijpers@amacura.nl